

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Сергеєнко О.М.

01 вересня 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МУЗИЧНА ФОЛЬКЛОРИСТИКА**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«СПІВ» «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЕСТРАДИ» «ЗВУКОРЕЖИСУРА» «ІНСТРУМЕНІАЛЬНЕ ВИКОНАВСТВО ЗА ВИДАМИ»
Статус дисципліни	Вибіркова

Робоча програма навчальної дисципліни «МУЗИЧНА ФОЛЬКЛОРИСТИКА» для здобувачів вищої освіти галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво», освітньо-професійної програми «Спів», «Музичне мистецтво естради», «Звукорежисура», «Інструментальне виконавство за видами»

Розробник:

Супрун Олена Володимирівна доктор філософії, науково-педагогічний працівник КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Мистецтво співу»

Протокол № 14 від « 23 » червня 2023 р..

Завідувач кафедри **Кочерга А.І.**

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Музичне мистецтво естради»

Протокол № 2 від 01 вересня 2023 р.

Завідувач кафедри **Карпенко-Боднарук Ж.Л.**

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Інструментальне виконавство» (за видами)

Протокол № 2 від 01 вересня 2023 р.

Завідувач кафедри **Ясько О.А**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна навчання форма	Заочна навчання форма
Кількість кредитів ECTS – 4	Рік підготовки: 1-й, 2-й	
Загальна кількість годин – 120	120	120
Кількість модулів – 2 Змістових модулів - 3	Семестр:	
Для денної форми навчання. Тижневих аудиторних годин: 2-й семестр - 32 години 3 – й семестр – 32 години.	2-й, 3-й	2-й, 3-й
	Лекції:	
	32	-
	Практичні:	
	30	8
Вид підсумкового контролю: теоретичне опитування.	Семінарські:	
	2	-
Форма підсумкового контролю: 2-й, 3 – й семестри – залік.	Самостійна робота:	
	56	82

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни. Метою навчальної дисципліни "Музична фольклористика" є набуття студентами теоретичних знань з музично- історичного розвитку музичного фольклору з подальшим їх застосуванням у практичній творчій діяльності. Збагачення загального культурного рівня студентів, розвиток їх музично-естетичного смаку, сприяння розвитку професійних навичок.

Предмет вивчення дисципліни є: складові народної музичної творчості України. Вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальний компетентностей:

ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальних компетентностей:

СК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.

СК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Завдання дисципліни: формування стійкого пізнавального інтересу до вокального мистецтва; формування системи знань про основні жанри і форми української музичної народної творчості; вивчення українського музичного фольклору як комплексної системи прояву народної творчості; розвивати художнє мислення; підвищувати загальний культурний та професійний рівень студентів.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Музична фольклористика» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

Історія вокального мистецтва. Історія української естради, Спеціальний клас, концертмейстерський клас та методика акомпанементу, Клас ансамблю

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни «Музична фольклористика» забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з відокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних	ПРН 8

інтерпретацій.	
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Музична фольклористика»:

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з відокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН 8
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- експрес-опитування;
- тестове опитування;
- презентації робіт;
- диференційований залік.

5.2. Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- підсумковий модульний;

– семестровий підсумковий (диференційований залік).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).

Критерії поточного оцінювання знань студентів

5 А (відмінно) = 100-90 балів

4 В-С (добре) = 74-89 балів

3 D-E (задовільно) = 60-73 бали

2 FX (незадовільно) = 35-59 з можливістю повторної прездачі

н/а F (незадовільно) = 0-34 з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Поточний контроль передбачає оцінювання рівня виконання завдань аудиторної роботи та самостійної підготовки (вивчення теоретичного матеріалу та вміння його практично застосовувати).

Правила оцінювання:

Максимальна кількість балів з дисципліни «Музична фольклористика» за семестр – 100 балів.

Поточний контроль проводиться по опрацюванню кожної нової Теми (кожні 2, 3 уроки) впродовж кожного семестру й оцінюється від 1 до 5 балів. За кожну тему студент може бути оціненим 1-2 рази.

Максимальний бал поточного контролю становить 75 балів.

За особливу творчу активність нараховуються додаткові бали. За пропуск занять без поважної причини або непередготовлені домашні завдання кількість балів знижується:

Нарахування заохочувальних балів (+)		
1.	Стовідсоткове відвідування занять протягом семестру.	+ 5 балів
2.	Творча активність, направлена на пошук та опрацювання додаткової літератури, різних медійних матеріалів для більш поглибленого опрацювання теми, що вивчається у певному модулі. Участь в тематичній конференції або спеціалізованій олімпіаді й отримання призових місць.	+ 5 балів

Штрафні бали (-)		
1.	Відсутність на заняттях без поважних причин.	-5 балів
2.	Здача модульних та самостійних робіт пізніше призначеного терміну.	-5 балів
3.	Не виконання студентом завдань по самопідготовці	-5 балів

Усне опитування, практичне завдання	Критерії оцінювання для поточного контролю за п'ятибальною системою
«5»	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, має глибокі і міцні знання, виявляє елементи творчого підходу, практичного втілення теоретичних знань при виконання практичних завдань. Використовує основну та додаткову літературу. Конспект в повному обсязі.
«4»	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, аналізує вивчений матеріал, практично втілює при виконанні практичних завдань. Використовує основну літературу. Конспект в повному обсязі.
«3»	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст, частково аналізує, використовує при виконанні практичних завдань. Використовує основну літературу. В конспекті відсутній матеріал 2-3 тем.
«2»	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів. При виконанні практичних завдань правильно відтворює близько половини навчального матеріалу. Іноді використовує літературу. Конспектування фрагментарне.
«1»	Частково володіє навчальним матеріалом. Не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та при виконанні практичних завдань. Допускає суттєві помилки. Літературою не користується. Конспектування несистематичне. Відсутній матеріал половини тем.
«0»	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Відсутній конспект лекцій.

Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період навчання. Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів здійснюється через теоретичне опитування (тестування) та виконання практичного завдання

Семестрова оцінка виставляється за умови виконання студентом усіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та визначається як сума балів, отриманих при здійсненні поточного і підсумкового контролю.

Студент, який набрав кількість балів, що прирівнюється до оцінки «високий рівень» (відмінно) та стабільно виконував всі види навчальної роботи, шукав та опрацьовував додаткові теоретичні та музичні матеріали протягом семестру, може бути звільнений від складання диференційованого заліку.

Підсумковий модульний контроль оцінюється від 1-25 балів. Різні форми роботи, оцінюються власною кількістю балів.

Тестове опитування включає 20 питань різного ступеню складності, максимально можлива кількість балів за одне питання — 1. Максимально можлива кількість балів за тестування — 20. Максимально можлива кількість балів за практичне завдання — 5. Максимально можлива сумарна кількість балів за тестування та практичне завдання — 25, що розподіляється за національною шкалою оцінювання наступним чином: 20 — 25 балів — «5» (відмінно), 13 — 19 балів — «4 (добре), 7 — 12 балів — «3» (задовільно), 1 — 6 балів — «2» (незадовільно).

Від 1-25 балів	
20-25 б.	- Виконання тестових завдань максимально без помилок, або ж з допущенням дрібних неточностей. - Правильне вирішення практичних завдань, можливі мінімальні неточності, вітається творчий підхід до виконання завдань.
13-19 б.	- Виконання тестових завдань з незначними помилками. - При творчому підході до виконання практичних завдань виявляються окремі неточності та помилки.
7-12 б.	- Велика кількість суттєвих помилок у виконаних тестових завданнях. - Вагомі помилки та формальне ставлення до виконання практичних завдань.
1-6 б.	- Виконання 50% і менше тестового завдання. - Грубі помилки у виконанні практичних завдань або ж повне її не виконання.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. I рік навчання Залік у 2 семестрі (Модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота														Підсумковий контроль	Разом
T1		T2		T3		T4		T5		T6		T7		T8	
Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 5 балів	Максимальна кількість 25 балів	
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-25	100

<p>Поточний контроль проводиться кожні 2, 3 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 75 балів</p>	<p>Підсумковий семестровий контроль проводиться наприкінці 2 семестру (модуля) й оцінюється від 1 до 25 балів.</p>
---	--

II рік навчання Залік у 3 семестрі (Модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота														Підсумковий контроль	Разом	
T9	T10		T11		T12		T13		T14		T15		T16	Модульний Семестровий (Залік)	Максимальна кількість 25 балів	100
Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів	Максимальна кількість 10 балів			
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-25			
<p>Поточний контроль проводиться кожні 2, 3 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 75 балів</p>														<p>Підсумковий семестровий контроль проводиться наприкінці 3 семестру (модуля) й оцінюється від 1 до 25 балів.</p>		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	8	75	8	75
Модульна контрольна робота	1	25	1	25
Разом		100		100

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Оцінка «відмінно», 90 — 100 балів, A (за системою ECTS) - високий бал рейтингу - виставляється студенту у випадку, коли він володіє знанням музичного матеріалу обсягом 90 –100%; дає точні або майже точні відповіді на теоретичні питання; продукує оригінальні висновки; послідовно, повно і логічно викладає теоретичний матеріал; дає різнорівневий аналіз музичних

творів та їх фрагментів; пише відповідні технічним вимогам та художньо цінні письмові роботи.

Оцінка «добре», 82 — 89 балів, B (за системою ECTS) - достатній бал рейтингу - виставляється студенту у випадку, коли він володіє знанням музичного матеріалу обсягом 82–89%; демонструє добрий рівень знань теоретичного матеріалу; повно розкриває зміст матеріалу відповідно до поставленого завдання; загалом правильно виконує завдання, але допускає дві-три неточності; не припускається грубих помилок у викладенні теоретичних положень.

Оцінка «добре», 74 — 81 балів, C (за системою ECTS) - достатній бал рейтингу - виставляється студенту у випадку, коли він володіє знанням музичного матеріалу обсягом 74–81%; демонструє достатній рівень знань теоретичного матеріалу; досить повно розкриває зміст матеріалу відповідно до поставленого завдання; загалом правильно виконує завдання, але допускає дві-три неточності; допускає дві-три неточності у визначенні музикознавчих понять, обґрунтуванні висновків, узагальнень; не припускається грубих помилок у викладенні теоретичних положень.

Оцінка «задовільно», 64 — 73 бали, D (за системою ECTS) - середній бал рейтингу - виставляється студенту у випадку, коли він володіє знанням музичного матеріалу обсягом 64–73%; демонструє задовільний рівень знань; не завжди точно розкриває зміст матеріалу; не завжди повно і правильно відповідає на питання; вирішує завдання фрагментарно; допускає суттєві помилки у вирішенні завдань; виклад матеріалу не відповідає вимогам повноти, системності, логічності.

Оцінка «задовільно», 60 — 63 бали, E (за системою ECTS) - середній бал рейтингу - виставляється студенту у випадку, коли він володіє знанням музичного матеріалу обсягом 60–63%; демонструє задовільний рівень знань; не точно розкриває зміст матеріалу; не завжди повно і правильно відповідає на питання; вирішує завдання неповно; допускає суттєві помилки у вирішенні завдань; виклад матеріалу не відповідає вимогам повноти, системності, логічності.

Оцінка «незадовільно», 35 — 59 балів, FX (за системою ECTS) - початковий бал рейтингу - виставляється студенту у випадку, коли він володіє знанням музичного матеріалу обсягом 35–59%; виявляє знання музичного матеріалу обсягом до 50%; неповно розкриває зміст матеріалу, допускає грубі помилки у його тлумаченні; не володіє спеціальною термінологією; не може впоратися з практичним завданням; допускає грубі помилки у викладенні матеріалу; демонструє незадовільний рівень знань.

Оцінка «незадовільно», 0 — 34 бали, F (за системою ECTS) - не зараховано

(н/а) - виставляється студенту у випадку, коли він володіє знанням музичного матеріалу обсягом 0–34%; не розкриває зміст матеріалу, допускає грубі помилки у його тлумаченні; не може впоратися з практичним завданням; допускає грубі помилки у викладенні матеріалу; демонструє вкрай незадовільний рівень знань.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Фольклор українського народу. Календарно- обрядовий фольклор.

Тема 1. Поняття про музичний фольклор. Класифікація музичного фольклору.

Роль первісного мистецтва у зародженні фольклору. Фольклор, його загальні та музичні особливості. Проблеми класифікації (рід, жанр, тематична група).

Тема 2. Пісні зимового календаря.

Походження і розвиток пісень зимового календаря. Тематика новорічних пісень та їх різновиди, відмінності між колядками і щедрівками. Структура колядок та щедрівок. Особливості виконання колядок та щедрівок.

Тема 3. Весняні обрядові пісні.

Походження весняних обрядових пісень. Різновиди весняних обрядових творів. Зміст весняних танків і пісень. Музичні особливості: форма, мелодика, ладова будова, метро-ритм.

Тема 4. Русальні пісні. Купальські та петрівчані пісні.

Походження русалій. Зміст русальних обрядів та ігор (обряд “куст”, проводи русалок). Музичні особливості русальних пісень, типи їх наспівів (двосегментні, двосегментні з приспівом, трисегментні). Походження царинних пісень.

Шляхи походження купальських обрядів. Побутування у народному календарі петрівчаних пісень. Особливості тематики купальських та петрівчаних пісень. Загальна характеристика народної обрядовості літньої пори. Музичні особливості пісень літнього циклу (4 типи).

Тема 5. Жнивні пісні.

Походження жнивних пісень, їх класифікація та зміст. Музична характеристика жнивних пісень. Пісні на косовиці, їх зміст та музичні особливості.

Змістовий модуль 2. Родинно-обрядові пісні.

Тема 6. Родинно-обрядові пісні. Весільні пісні.

Історія розвитку весільних пісень. Хід весільного обряду (три частини та їх специфіка). Ролі учасників весілля, функції хорів (епічна, драматична, режисерська, інтермедійна). Тематика весільних пісень. Музичні особливості весільних пісень.

Гуртове виконавство на весіллі. Необрядові пісні на весіллі (три групи: а) танцювальні, б) гумористичні, в) побутові ліричні та балади). Роль інструментальної музики у весільному обряді, функції оркестру.

Тема 7. Родильні та хрестильні пісні.

Загальна характеристика пісень, що виконувалися при народженні дитини та на хрестинах.

Тема 8. Голосіння.

Поховальні вірування і звичаї. Характеристика жанру голосінь (виникнення, імпровізаційний характер, відсутність віршової форми, невеликий діапазон, низхідний напрямок мелодики, залежність ритміки від словесних акцентів).

Модуль 2.

Змістовий модуль 3. Український пісенний епос та лірика

Тема 9. Необрядовий фольклор. Епос як необрядовий рід фольклору.

Думи. Історичні пісні.

Загальна характеристика епосу, його класифікація. Дума як найвизначніший жанр українського народного епосу. Народні назви жанру “дума” (пісні про старовину, козацькі притчі, запорозькі псалми, лицарські пісні). Внесок М. О. Максимовича у фольклористику Тематика дум. Музичні особливості дум (форма, імпровізаційність, ладові основи, залучення інструментального супроводу). З історії виконавства дум. Видатні кобзарі та лірники. Тематична специфіка історичних пісень, їх класифікація за тематикою (4 класи: з конкретно-історичною підосною, з загально- історичною підосною, з соціально-побутовою підосною, з соціальною класовою підосною). Етапи розвитку історичних пісень. Музичні ознаки та особливості виконання.

Тема 10. Лірико-епічні пісні. Балади. Співанки-хроніки.

Визначення балад, їх класифікація за змістом (фантастичні і легендарні, сімейні і любовні драми, з історичною підосною, соціально-побутові). Виконавські стилі (епічний, пісенний, протяжний). Тематика й музичні особливості співанок-хронік.

Тема 11. Лірика. Козацькі, чумацькі пісні. Рекрутські та солдатські пісні.

Лірика як необрядовий рід фольклору, його особливість. Відмінності між народною лірикою і лірикою авторською. Два стилі виконання (одноголосий і багатоголосий). Класифікація лірики (суспільно-побутові та побутові пісні). Зміст та музичні ознаки козацьких пісень. Історія зародження чумацьких пісень. Мелодика та ладові особливості чумацьких пісень. Походження, зміст і побутування рекрутських і солдатських пісень.

Тема 12. Родинно-побутові пісні.

Загальна характеристика, тематика, вікова циклізація, музично- виконавські риси родинно-побутових пісень.

Дитячий фольклор. Загальні особливості дитячого фольклору. Колискові пісні, їх

музичні особливості. Значення колискових пісень.

Жартівливі, сатиричні пісні. Танцювальна пісенність: коломийки, частушки. Походження жартівливих і сатиричних пісень, їх загальна характеристика. Засоби гумору у текстах пісень. Загальна характеристика танцювальних пісень, їх музичні особливості та виконання. Загальні відомості про коломийки і частушки.

Тема 13. Народна музика інструментальної традиції.

Народна інструментальна музика як рід фольклору. Три групи сучасної народної інструментальної музики (кобзарсько-лірницьке мистецтво, музика “до танцю”, нетанцювальна музика). Індивідуальні й ансамблеві інструменти. Значення народної інструментальної музики в українській музичній культурі.

Тема 14. Українські народні танці.

Походження танцювального мистецтва. Історичний розвиток народного танцю. Класифікація (коломийки, частушки та пісні з пританцівками; побутові танці) та коротка характеристика українських народних танців.

Тема 15. Пісні-романси.

Пісня-романс як жанр усно-писемної культури. Історія виникнення. Роль кантів у становленні пісні-романсу. Класифікація жанрових зразків (пісні-романси фольклорного складу, пісні-романси літературно-мистецького складу). Внесок М. В. Лисенка та його послідовників у розвиток українського класичного романсу.

Тема 16. Народнопісенна творчість ХХ ст. Стрілецькі та повстанські пісні. Авторська пісня.

Історія походження стрілецьких пісень та їх доля у часи колишнього СРСР. Зміст, засоби поетики, музична характеристика стрілецьких пісень. Виникнення повстанських пісень. Зміст та музичні ознаки повстанських пісень. Значення стрілецької та повстанської пісенності. Витоки української авторської пісні. Етапи її формування, роль фестивального руху. Жанрово-стильові ознаки авторської пісні. Відомі представники української авторської пісні.

6.2. Структура навчальної дисципліни *Денна форма навчання*

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин: 120				
	Всього годин	Лекції	Семинарські	Практичні	Самостійна робота
	120	32	2	30	56
Модуль 1					

Змістовий модуль 1. Фольклор українського народу. Календарно- обрядовий фольклор					
Тема 1. Поняття про музичний фольклор. Класифікація музичного фольклору.	6	2			4
Тема 2. Пісні зимового календаря.	8	2		2	4
Тема 3. Весняні обрядові пісні.	8	2		2	4
Тема 4. Русальні пісні. Купальські та петрівчані пісні.	8	2		2	4
Тема 5. Жнивні пісні.	8	2		2	4
Разом за змістовим модулем 1					
Змістовий модуль 2. Родинно-обрядові пісні.					
Тема 6. Родинно-обрядові пісні. Весільні пісні.	8	2		2	4
Тема 7. Родильні та хрестильні пісні.	7	2		2	3
Тема 8. Голосіння.	7	2		2	3
Разом за змістовим модулем 2	60	16		14	30
Модульна контрольна робота	2		2		
Разом за модуль 1	62	16	2	14	30
Модуль 2					
Змістовий модуль 3. Український пісенний епос та лірика.					
Тема 9. Необрядовий фольклор. Епос як необрядовий рід фольклору. Думи. Історичні пісні.	8	2		2	4
Тема 10. Лірико-епічні пісні. Балади. Співанки-хроніки.	7	2		2	3
Тема 11. Лірика. Козацькі, чумацькі пісні. Рекрутські та солдатські пісні.	8	2		2	4
Тема 12. Родинно-побутові пісні.	7	2		2	3
Тема 13. Народна музика інструментальної традиції.	5	2			3
Тема 14. Українські народні танці.	7	2		2	3
Тема 15. Пісні-романси.	7	2		2	3
Тема 16. Народнопісенна творчість ХХ ст. Стрілецькі та повстанські пісні. Авторська пісня.	7	2		2	3
Разом за змістовим модулем 3	56	16		14	26
Модульна контрольна робота	2			2	
Разом за модуль 2	58	16		16	26

Усього:	120	32	2	30	56
----------------	------------	-----------	----------	-----------	-----------

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Поняття про музичний фольклор. Класифікація музичного фольклору.	4
2.	Тема 2. Пісні зимового календаря.	4
3.	Тема 3. Весняні обрядові пісні.	4
4.	Тема 4. Русальні пісні.	4
5.	Тема 5. Купальські та петрівчані пісні.	4
6.	Тема 6. Жнивні пісні.	4
7.	Тема 7. Родинно-обрядові пісні. Весільні пісні.	3
8.	Тема 8. Родильні та хрестильні пісні. Голосіння.	3
9.	Тема 9. Необрядовий фольклор. Епос як необрядовий рід фольклору. Думи. Історичні пісні.	4
10.	Тема 10. Лірико-епічні пісні. Балади. Співанки-хроніки.	3
11.	Тема 11. Лірика. Козацькі, чумацькі пісні. Рекрутські та солдатські пісні.	4
12.	Тема 12. Родинно-побутові пісні.	3
13.	Тема 13. Народна музика інструментальної традиції.	3
14.	Тема 14. Українські народні танці.	3
15.	Тема 15. Пісні-романси.	3
16.	Тема 16. Народнопісенна творчість ХХ ст. Стрілецькі та повстанські пісні. Авторська пісня.	3
	Разом:	56

8. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи.

Самостійна робота є важливим елементом системи підготовки у вищому навчальному закладі будь-якої форми навчання і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу. Проводиться з метою закріплення, розширення та поглиблення нових знань. Викладач допомагає відпрацювати теоретичний та практичний матеріал, дає конкретні вказівки щодо обсягів, напрямів самостійної роботи.

Самостійна робота студентів з дисципліни «Музична фольклористика» включає:

- Вивчення тематичного матеріалу, читання конспекту лекцій, опрацювання літературних джерел, інтернет ресурсів, аналіз з фіксуванням висновків в зошиті з дисципліни;

– Слухання музичних прикладів, відвідування театральних вистав, концертів, перегляд відеозаписів.

Самостійна робота носить систематичний характер є обов'язковою.

Формування та розвиток навичок самостійної діяльності студента передбачає:

- Аналіз та синтез
- Самоконтроль та самооцінка
- Активність

Зміст самостійної роботи студентів з дисципліни «Музична фольклористика» визначається її робочою програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота студента проявляється в опрацюванні спеціальної літератури, в умінні вільно орієнтуватися у тематичному матеріалі, жанрах, проводити самоаналіз власної практичної роботи.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Лекція.
2. Бесіда.
3. Демонстрація і обговорення аудіо – і відео- матеріалів.
4. Аналіз.
5. Пошуковий.
6. Творчий.

10. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: аудіо-система для відтворення музичних записів. Обладнання: фортепіано, парти, стільці, шафа для навчальних матеріалів. Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання LMS Moodle - інтегрованої комп'ютерної системи закладу вищої освіти.

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

11.1. Основна література

1. Белінська Т. В. Історія становлення та розвитку змісту музично-фольклористичних дисциплін у системі вищої музичної освіти України (20-ті рр. ХХ – поч. ХХІ ст.) : монографія / Т. В. Белінська. – Вінниця : ВМГО «Розвиток», 2017. – 204 с.
2. Борисенко В. К. Весільні звичаї та обряди на Україні. – К.: Наукова думка, 1988. – 192 с.
3. Дей О. І. Народно-пісенні жанри. – К.: Музична Україна, 1977. – 108 с.
4. Дей О. І. Українська народна балада. – К., 1986.
5. Дмитренко М. К. Українська фольклористика: історія, теорія, практика. – К., 2001. – 576 с.
6. Етномузика : збірка статей та матеріалів до 175-річчя ЛНМА імені М. В. Лисенка / упор. В. Ярмола. Львів, 2019. Число 15. 228 с.
7. Етномузика: збірка статей та матеріалів із нагоди ювілею професора Ірини

- Довгалюк. Львів: Вид-во „ГАЛИЧ-ПРЕС”, 2020. Число 16 / упор. Ліна Добрянська. 248 с.
8. Етномузика: збірка статей та матеріалів на честь 150-річчя Лесі Українки. Львів: ГАЛИЧ-ПРЕС, 2021. Число 17 / упор. Л. Лукашенко. 252 с.
 9. Етномузика: збірка статей та матеріалів на честь 100-річчя від дня народження Володимира Гошовського. Львів: ГАЛИЧ-ПРЕС, 2022. Число 18 / упор. Ю. Рибак. 224 с.
 10. Етномузика: збірка статей та матеріалів із нагоди ювілею професора Богдана Яремка. Львів: ГАЛИЧ-ПРЕС, 2023. Число 19 / упор. В. Ярмола. 264 с.
 11. Правдюк О. Весільні пісні // Історія української музики. – К.: Наукова думка, 1989. – Т. 1.
 12. Правдюк О. А. Стрілецькі пісні в системі жанрів українського пісенного фольклору // Народна творчість та етнографія. – 1995. – № 2–3.
 13. Рибак Ю.П. УКРАЇНА, ДЕРЖАВА: МУЗИЧНИЙ ФОЛЬКЛОР [Електронний ресурс] // Енциклопедія історії України: Україна—Українці. Кн. 1 / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. - К.: В-во «Наукова думка», 2018. - 608 с.
 14. Ревуцький Д. Українські думи та пісні історичні. – К., 2002.
 15. Різник О. Українська авторська пісня. Основні етапи розвитку // Українська культура. – 1993. – № 1,2.
 16. Роговська Є. В. Фольклористична експедиційна практика : організаційні засади проведення практики, документування й архівування матеріалів : методичні рекомендації / Є. В. Роговська. – ЖДУ ім. Івана Франка, 2018. – 62 с.
 17. Ружин, З. Сяють весело зірки : колядки та щедрівки на музику Левка та Жанни Колодубів : для жіночих та мішаних хорів без супроводу / З. В. Ружин ; методичні рекомендації С. Садовенко ; художник О. Охупкін ; композитори : Левко Колодуб ; Жанна Колодуб . - Київ : Імідж Принт, 2017. - 96 с.
 18. Сінельнікова, В. В., & Сінельніков, І. Г. (2018). Фольклористичний рух в Україні: сучасні тенденції, проблеми й перспективи. Імідж сучасного педагога, (5 (182)), 51–54. [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2018-5\(182\)-51-54](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2018-5(182)-51-54)
 19. Сінельнікова, В. В., & Сінельніков, І. Г. Музичний фольклор в умовах сцени: сучасні тенденції ВВ Сінельнікова, ІГ Сінельніков - Інноваційна педагогіка, 2019
 20. Сінельнікова, В. В., & Сінельніков, І. Г. Народно-музична традиція в сучасних сценічних практиках. ІГ Сінельніков, ВВ Сінельнікова - Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство», 2021
 21. Словник фольклористичних термінів / [уклад.: Денисова Т.В., Педенко Ю.М.]. – Краматорськ: «ДОНМЦК», 2021. – 94 с.
 22. Смоляк О. Весняна обрядовість Західного Поділля в контексті української культури. У 2 ч. – Тернопіль, 2001 – Ч.1; Тернопіль, 2004. – Ч. 2.
 23. Сопко О. Рукописна спадщина Івана Югасевича на зламі XVIII–XIX століть. Львів, 2017. 180 с.
 24. Стахевич О. Г. З історії вокально-виконавських стилів та вокальної педагогіки. Посібник. Вінниця. Нова книга, 2013. – 176 с.

25. Українські народні танці / Упор. А. І. Гуменюк. – К., 1962. – 358 с.
26. Хай М. Музично-інструментальна культура українців (фолкльорна традиція). Київ – Дрогобич. 2007. 544 с.
27. Хай, М. Українська інструментальна музика усної традиції [Текст] / М. Хай ; НАН України, Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського. - Дрогобич ; Київ : Коло, 2011.
28. Штогрін І. До 150-річчя Філарета Колесси, дослідника традиційної української пісні [Електронний ресурс] / Ірина Штогрін // Радіо "Свобода". – 2021.
29. Стеф`юк І. І. Як Леся Українка «зупиняла час», або перший досвід етнографічного звукозапису [Електронний ресурс] / Іванна Іванівна Стеф`юк // Буковинський центр культури та мистецтва. – 2021.

11.2. Допоміжна література

1. Акоюн А. Музичний фольклор у сучасній масовій культурі України. АРТ-платФОРМА. Київської муніципальної академії естрадного та циркового мистецтв. / 2022. Вип. 1(5) с. 97 - 116 DOI: doi.org/10.51209/platform.1.5.2022.97-116
2. Веснянки. Українські народні пісні /Упор. Є. Єфремов. – К., 1988.
3. Вовк М.П. Вивчення фольклористичної спадщини викладачів класичних університетів України (XIX – XX ст.): метод. реком. до курсу «Українська народна творчість» для студентів філологічних факультетів університетів / Мирослава Петрівна Вовк. – К.: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, 2014. – 70 с.
4. Грицай Л. Леся Дичко: Творче сходження // Леся Дичко. Літургії. Хорові твори.
5. Вид-во " Музична Україна". - К., 2004.- С. 5-9.
6. Грицай С. Біблійні елементи в думках // Народна творчість та етнографія, № 5, 2005.- С. 19-31.
7. Грицай С. Механізми вербально-музичної парадигматики у фольклорі // Студії мистецтвознавчі. - 2006. - № 4.
8. Грицай С. Народна творчість та народознавство. ІУ розд. // Історія української культури. Т. 1. – Ч. 1. К., 2008. – С. 458-561.
9. Грицай С. Українська фольклористика XIX- початку XX століття і музичний фольклор. Нарис. - Київ-Тернопіль.- 2007.- 151 с.
10. Грицай С. Українські народні думи. Упорядкували, підготували до друку С.Грица (керівник проекту), А. Іваницький, А. Філатова, Д. Щириця. Від упорядників, вступна стаття, коментарі та примітки С. Грици. - К., 2007.- 822 с.
11. Грицай С. Думи у південно-східному векторі української культури. УІІ конгрес українців.- К. 2008.
12. Дзюба Д. Фольклор і телебачення: точки перетину в полі медіа-культури. Студії мистецтвознавчі. 2016. №1.
13. Ігрові веснянки / Упор. Л. Єфремова. – К., 2005.
14. “Ой по горі вітер віє: Збірник українських народних пісень з Буковини у записах Пилипа Мотуляка” / упоряд. О. Кушнірук. – Луцьк, 2009

15. Колодко А. Зразки пісенної народної творчості та розповідного фольклору. Аркадія. Мистецтвознавчий та культурологічний журнал. 2015. №4 (45).
16. Мозговий М. Фольклор в українській естраді. Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. 2008. №14. Сс. 105-109.
17. Сінельнікова, В. В., & Сінельніков, І. Г. Аспекти дослідження молодіжного фольклорно-ансамблевого співу в українському мистецтвознавстві. V Sinelnikova, I Sinelnikov - Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство», 2019
18. Сінельнікова, В. В., & Сінельніков, І. Г. Продюсерство в українській практичній фольклористиці: сучасні реалії. ВВ Сінельнікова, ІГ Сінельніков - Імідж сучасного педагога, 2019
19. Тормахова В. Українська естрадна музика і фольклор: взаємопроникнення і синтез. Київ: Ліра-К, 2017. 204 с.
20. Федорова І. World music: походження, особливості еволюції та сучасні модифікації явища: автореф. дис.... на здобуття наук ст. канд. мистецтвознав.: 26.00.01. НМАУ ім. П.І.Чайковського. Київ, 2020, 19 с.
21. Чернецька С. Фестивалі фольклору в соціокультурних процесах України кінця ХХ – початку ХХІ століття. Дис. ... канд. мистецтвознав.: 26.00.01. Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2015, 170 с.
22. Українська музична енциклопедія. – К.: ІМФЕ, 2006. – Т. 1.
23. Українська музична енциклопедія. – К.: ІМФЕ, 2008. – Т. 2.
24. Українська музична енциклопедія. – К.: ІМФЕ, 2011. – Т. 3.

Інформаційні ресурси

1. <https://www.facebook.com/watch/?v=2762017550758798>
2. http://en.wikipedia.org/wiki/Ukrainian_folk_music
3. Канада: Virtual Museum of Canadian Traditional Music – <http://www.fwalive.ualberta.ca/vmctm/en/html/narratives.php?id=3&sec=1>
4. Канада: Національний центр FolkwaysAlive!, створений Університетом Альберти (The University of Alberta's Canadian Centre for Ethnomusicology (CCE) у співпраці зі Smithsonian Folkways Recordings – <http://www.fwalive.ualberta.ca>
5. Канада: он-лайн крамниця TerenCanada (Western Canada on line store) <http://www.terencanada.com/folk.asp>
6. Польське радіо: MUZYKA ŹRÓDEŁ Sources of Polish Folk Music – <http://www.polskieradio.pl/rckl/MuzykaZrodel/>
7. Польща: Сайт доктора Томаша Трачика (Tomasz Traczyk) – http://www.ia.pw.edu.pl/~ttraczyk/lem/lem_mp3.html
8. США: Stanford University (California): пошукова мережа SearchWorks – <http://searchworks.stanford.edu/vufind/Search/Home?lookfor=Ukrainian>
9. США: The American Folklife Center at the Library of Congress – <http://www.loc.gov/folklife>
10. США: The Internet Archive (Бібліотека історичних колекцій у цифровому форматі: тексти, звук, відео, програмне забезпечення) – <http://www.archive.org/details/audio>
11. США: Лемківський сайт Владка Максимовича – <http://lemko.org/lvpro>

12. США: Цифровий архівний проект Smithsonian Global Sound (SGS) центру Smithsonian Center for Folklife and Cultural Heritage (SCFCH) Смітсонівського інституту у Вашингтоні – <http://www.folkways.si.edu> <http://www.globalsound.org>
13. Україна: Інтернет-крамниця української музики УМКА (1999-2008 УМКА) – <http://www.umka.com.ua/ukr/catalogue/folk/>
14. Україна: Мережа архівів культурної спадщини України “Українська автентична музика” – <http://folk.org.ua/audio>
15. Україна: Проект “Моя Україна. БЕРВИ” – <http://www.ukrfolk.com.ua/club>
16. Україна: Сайт Володимира Куриленка – <http://krolevets.com/folk/mutyn>
17. Україна: <http://www.kobzarstvo.polyhymnion.org/Stan.html>

Дискографія

1. Берви: Традиційна музична культура України [аудіо компактдиск] / Проект «Моя Україна. Берви» / Арт Екзистенція, УЕЛФ, Арт Велес. – Київ, 2001.
2. Зелений шум Полісся: Традиційна культура Поліського краю [мультимедійний компактдиск] / Арт Екзистенція, УЕЛФ, Арт Велес. – Київ, 2002.
3. Пісні Погориння: Етнокультурна спадщина Рівненського Полісся. Традиційна музика. Ч. 1. / Упоряд. В. Ковальчук. – Київ: Етнодиск, 2004.
4. «Рано-рано да зйду на гору»: Традиційна музика Полісся: У 2 ч. [аудіо компактдиск] / Культурологічна експедиція МНС України. – Київ: Українська експериментальна лабораторія фольклору, 1997.
5. Українська епічна традиція [мультимедійний компактдиск] / Арт Екзистенція, УЕЛФ, Арт Велес. – Київ, 2003.

Приклад тестових завдань

I рівень

1. Народні пісні у виконанні аматорських хорових колективів - це автентичний фольклор?
1. Так. 2. Ні.
2. Чи поповнюється в наш час фольклор репродуктивними формами продовження усної традиції?
1. Так. 2. Ні.
3. Чи була музика первісних народів відокремлена від практичної діяльності?
1. Так. 2. Ні.
4. Кобзарський стиль відрізняється яскравим інструментальним супроводом?
1. Так. 2. Ні.
5. Чи було притаманне сільському сольному співу розділення на чоловіче та жіноче виконавство?
1. Так. 2. Ні.
6. Жнивні, косарські пісні – це власне трудові пісні?
1. Так. 2. Ні.
7. Народна вистава «Вертеп» утримує відгуки язичницьких обрядів та вірувань?
1. Так. 2. Ні.
8. Народному пісенно-романсовому стилю притаманне тяжіння до європейського виконавського стилю?
1. Так. 2. Ні.
9. Чи існує зв'язок між віршовим формоутворенням та музичним ритмом у фольклорі?
1. Так. 2. Ні.
10. Чи знаходить відображення в піснях троїцько-русального циклу середньовічна проблема двовірства?
1. Так. 2. Ні.
11. Купальський обряд катання вогняного колеса та стрибки через костер походять від давнього культу Роду і Рожаниць?
1. Так. 2. Ні.
12. Чи мали закарпатські співанки-хроніки повсякденне інформаційне призначення?
1. Так. 2. Ні.
13. Поховальним тужінням притаманні силабізм тексту і наспіву та невеликий амбітус?
1. Так. 2. Ні.
14. Чи притаманна наспівам народних пісень формульність?
1. Так. 2. Ні.
15. Чи притаманна думам варіативність змісту залежно від того, який співак їх виконує?
1. Так. 2. Ні.

16. Чи утримує тематика історичних пісень відображення подій національно-визвольної боротьби?
1. Так. 2. Ні.
17. Коломийка та частушка - продуктивні форми продовження усної традиції?
1. Так. 2. Ні.
18. Чи можливо такі жанри, як козацькі, чумацькі та рекрутські пісні співставити за змістом і виконавськими особливостями з епічними жанрами?
1. Так. 2. Ні.
19. Гіпербола це засіб образної мови фольклору, що виступає носієм народного гумору та сатири?
1. Так. 2. Ні.
20. Чи притаманний жанрам календарно-обрядового фольклору зв'язок з давніми аграрними культурами?
1. Так. 2. Ні.

2 рівень

1. *Типовість та формульність наспівів виникли на етапі:*
А) Палеоліту (сигнальні наспіви).
Б) 2–1 т. до н.е. (становлення землеробства).
В) 17 ст. н. е. (виникнення жанрів лірики).
- 3 *Яка із зазначених шкіл фольклористики досліджує розвиток українського фольклору на прикладі культур інших народів ?*
А) Академічна.
Б) Міфологічна.
В) Порівняльно-історична.
4. *Тип мелодики, притаманний календарно-обрядовим жанрам:*
А) Кантиленна.
Б) Маршова.
В) Моторна.
5. *Який з нижчезазначених ладів притаманний календарно-обрядовому фольклору?*
А) Діатоніка з варіативними ступенями ладу.
Б) Мажоро-мінор.
В) Середньовічні лади (дорійський, фригійський).
6. *Якому співочому стилю віддавав перевагу Т.Г. Шевченко?*
А) Сільський сольний спів.
Б) Кобзарський стиль.
В) Пісенно-романсовий стиль.
7. *У чому полягає майстерність лідеру аматорського співочого колективу?*
А) Знання великої кількості народних наспівів.
Б) Гарні вокальні данні.
В) Знання репертуару, типових наспівів, володіння необхідними

- диригентськими прийомами.
8. Яку будову мають колядки та щедрівки?
А) Односегментна.
Б) Заспів + приспів (6+4) П.
В) Двосегментна (4+5).
9. Який тип мелодики та амбітус притаманний веснянкам?
А) Моторна мелодика, діапазон в межах квінти.
Б) Мелодизований речитатив, в межах терції.
В) Кантиленна мелодика, діапазон не ширше ч 8.
10. Під час якого з обрядів жнив виконуються величальні пісні?
А) Зажинки.
Б) Власне жнива.
В) Обжинки.
11. Яка з частин в будові дум є основним носієм її змісту?
А) Уступ.
Б) Тирада.
В) Словословіє.
12. Наспів-формули притаманні:
А) Поховальним тужінням.
Б) Пісням календарно-обрядового циклу.
В) Епічним жанрам.
13. Центральне місце серед весільних пісень займають:
14. А) Формульні пісні-ладкання. Б) «Журні» пісні.
15. В) Весільні тужіння.
16. Симетрична строфіка, складочислова чіткість в баладах притаманні:
А) Епічному стилю балад.
Б) Пісенному стилю.
В) Протяжному стилю.
17. Козацьким пісням притаманна будова:
А) Дворядкова строфа без приспіву, укладена за ізометричним принципом.
Б) Дворядкова строфа з різноманітними приспівними елементами.
В) Однорядкова двосегментна строфа.
18. Прочитайте уважно наведений приклад строфи з пісні і з'ясуйте, до якого жанру він відноситься:
«Колись така правда була, Що куриця та бичка привела. А той бичок та наніс ячок, А ступа на яйцях сиділа,
А лисиця та хвостом вертіла».
А) Жартівлива.
Б) Небилиця для дітей.
В) Коломийка.
19. Суто чумацьким пісням притаманна тематика:
А) Кохання, родинний побут, гумор.
Б) Дорожні пригоди, хвороба, падіж худоби та інше.
В) Войовничі мотиви та соціальна боротьба.

20. Для танцювальних пісень показові:
- А) Відсутність чітких ладових устоїв, імпровізаційність, розспів складів.
 - Б) Вживання мажоро-мінору, у співвідношенні слова і наспіву - силабізм.
 - В) Використання плагальних ладів, розвинута будова строфи, без приспіву.
21. Чим відзначався пісенно-творчий процес в радянський період?
- А) Автентичний фольклор продовжував активно поповнюватись.
 - Б) Виникнення нової народної побутової культури (фольклор, фольклоризм, фольклоризовані авторські пісні).
 - В) Фольклорна традиція взагалі занепала.
22. Під впливом нової радянської тематики в народному побуті виконували репертуар:
- А) Фольклорні пісні, незмінні за змістом.
 - Б) Авторські пісні нових радянських композиторів.
 - В) Осучасненні пісні (старі мелодії з новими текстами).
23. Який із зазначених народних духових інструментів сягає довжиною до трьох метрів?
- А) Сурма. Б) Трембіта. В) Флюяра.

3 рівень

24. Відомо, що музика первісного суспільства активно досліджується і в наш час. Це можливо завдяки:
- А) Науково-дослідницьким працям, що дійшли до нашого часу.
 - Б) Завдяки тому, що знаряддя праці і предмети побуту народів, що знаходяться на схожій стадії розвитку, приблизно однакові.
 - В) Інформація про первісні часи зберігалась в усній традиції і переходила від покоління до покоління.
25. Які чинники відрізняють аутентику від фольклоризму?
- А) Відсутність темперації.
 - Б) Тяжіння до сольного співу.
 - В) Аматорські хори у складі 2-3 чоловік.
 - Г) Аматорські хори у складі 15-20 чоловік.
26. Становленню та розвитку фольклористичних досліджень у 19 столітті сприяли:
- А) Творчість М.Лисенка, М.Римського-Корсакова, П.Сокальського.
 - Б) Діяльність О.Потебні, О.Веселовського, К.Квітки, Ф.Колеси.
 - В) Діяльність М.Лисенка, П.Сокальського, як збирачів українського фольклору.
27. Гетерометричний тип строфи притаманний:
- А) Жанрам побутової лірики.
 - Б) Найдавнішим думам.
 - В) Поховальним тужінням.
 - Г) Пісенному стилю балад.

28. *Музично-синтаксичні стопи - це:*
- А) Розділення музичної фрази на мотиви.
 - Б) Співвідношення музичних та віршових сегментів.
 - В) Музично-віршові сегменти, що сприяють розшифровці ритму фольклорних зразків.
29. *Який з зазначених нижче типів притаманний «обрядовому» типу мелодики?*
- А) Моторна мелодика.
 - Б) Речитативна мелодика.
 - В) Кантиленна мелодика.
30. *При варіативності якої з ступенів ладу відсутня чітка поляризація ладового нахилу?*
- А) 2
 - В) 3
 - Б) 4
 - Г) 7
31. *Хто з нижче зазначеного списку виконував народні пісні- романси?*
- А) Т.Г.Шевченко.
 - Б) Брати Тобілевичи.
 - В) М.Кропивницький.
 - Г) Меланія Загорська.
32. *Які з зазначених культів знайшли відображення в піснях календарно-обрядового циклу?*
- А) Культ Роду і Рожаниць. Б) Культ предків.
 - В) Культ Ярила.
 - Г) Культ Даждьбога.
33. *Вкажіть, які з зазначених жанрів тяжіють до «високого» стилю у народному розумінні?*
- А) Жанри побутової лірики.
 - Б) Думи.
 - В) Козацькі пісні.
 - Г) Календарно-обрядові пісні.
34. *Який з нижче зазначених родів і жанрів фольклору найдавніший ?*
- А) Календарно-обрядовий фольклор.
 - Б) Трудові пісні.
 - В) Лірика.
 - Г) Епос.
35. *Які з фольклорних жанрів найкраще розкривали соціальні проблеми суспільства?*
- А) Думи.
 - Б) Рекрутські та солдатські пісні.
 - В) Наймитські, бурлацькі та заробітчані пісні.
36. *Які з зазначених народних вистав та ігор є яскравими зразками народного гумору?*
- А) Новорічна вистава «Коза».
 - Б) Пісня - вистава «Маланка».

- В) Гра в «Коструба».
37. Які стилеві ознаки ввібрав в себе багатоголосний жанр «кант»?
- А) Підголоскове багатоголосся.
 - Б) Поєднання партесного гомофонно-гармонічного стилю та світського віршування.
 - В) Сольне виконання у супроводі гуслів, бандури, торбана, гітари.
38. Творчість яких виконавців з наведеного списку належить до пісенно-романсового стилю фольклорного складу?
- А) Маруся Чурай.
 - Б) Г. С. Сковорода.
 - В) І. П. Котляревський.
39. Пісні-романси на тексти поетів-романтиків 19 ст. були:
- А) Нерозривні з природнім фольклором, наслідували його традиції.
 - Б) Створені за принципом стилізації.
 - В) Були спробою авторів В. М. Забіли, С. Руданського, Д. Бонковського наслідувати ритміку і образність народнопісенних текстів.
40. Який із зазначених зразків по своїм музично-виконавським показникам (лад, устої, амбітус, характер виконання, складочислова будова і форма), найбільше зберіг архаїчні ознаки інтонування?
- А) Колядки та щедрівки.
 - Б) Думи.
 - В) Тужіння.
 - Г) Балади.
 - Д) Пісні - романси.
41. В сучасну добу такі основні показники фольклору, як «усність», «колективність» і «варіативність»:
- А) Досягли найбільшого розвитку.
 - Б) Поступово втрачають значення через бурхливий розвиток інформаційної системи.
 - В) Існують і зараз, в контексті сучасної масової культури.
42. Основними характеристиками пісень радянської доби є:
- А) Осучаснення.
 - Б) Бурхливий розвиток авторської пісні.
 - В) Перетекстовки.
43. Музичними особливостями сучасних пісень є:
- А) Відмова від музично-синтактичних стоп і звернення до музичної фрази.
 - Б) Ритміка, заснована на регулярній акцентованості.
 - В) Розповсюдження мажоро-мінору.

Варіанти вірних відповідей
1 рівень

1) 2	6) 2	11) 2	16) 1
2) 2	7) 1	12) 1	17) 1
3) 2	8) 1	13) 2	18) 1
4) 1	9) 1	14) 2	19) 1
5) 1	10) 1	15) 1	20) 1

1. рівень

1) Б	6) В	11) Б	16) Б
2) В	7) Б	12) А	17) Б
3) В	8) А	13) Б	18) Б
4) А	9) А	14) А	19) В
5) В	10) Б	15) Б	20) Б

2. Рівень

1) Б	6) А, Б, В	11) Б	16) Б, В
2) А, Б, В	7) В	12) Б, В	17) В
3) Б, В	8) А, Б, В	13) А, Б, В	18) Б, В
4) А, В	9) А, В	14) Б, В	19) А, Б, В
5) Б, В	10) Б, В	15) А	20) А, Б, В